No. 1154 Zaterdag 10 Februari 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaaí

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 9 Feb. 1906.

ONS VERWEER.

Met genoegen hebben wij het stuk *„La Prensa"* in *El Imparcial* van Dinsdag 6 Februari ll. gelezen. Wij zijn onzen geachten Collega dankbaar voor zijn erkenning, dat wij ons steeds als correct journalist hebben gedragen.

Het was immer ons streven zooveel mogelijk te voldoen aan de eischen gesteld door de goede, beschaafde journalistiek.

Onze Collega zou zich echter vergissen, wanneer hij mocht meenen, dat verdraagzame liefde een rechtmatig verweer uitsluit.

Jarenlang zijn de Katholieken, in hun godsdienst, hun onderwijs, hun Clergé door het weekblad *De Wekker* aangevallen op de meest grievende wijze. Wij rekenden het steeds beneden ons op dergelijke aantijgingen, in zulk een taal geuit, te antwoorden.

Nu echter ook de koloniale belangen werden geschaad, en het aftreden van den Kolonialen Raad bespottelijk werd gemaakt, en alles wat over den Gouverneur geschreven is, werd voorgesteld als weer te komen „uit den vuilen hoek", van Katholieke zijde, nu meenden wij ons verplicht om een verkeerd oordeel over onze koloniale toestanden te voorkomen, en vóor Holland, waar men het misschien nog niet wist, eens ronduit te zeggen, wat voor waarde er aan al dat geschrijf in *De Wekker* te hechten valt.

Een ieder weet, dat *De Wekker* niet geredigeerd wordt door den heer VINK, die zich als redacteur heeft opgegeven, maar dat verschillende personen, hier wel bekend, daarin geregeld hun bijdragen anoniem plaatsen.

Een dezer heeren is Mr. PINEDO, wel de voornaamste en beste schrijver der inzenders. Hoe konden wij nu anders aangeven, wat voor waarde *De Wekker* heeft, dan door uit te laten komen, wat voor waarde de stukken van Mr. PINEDO kunnen hebben.

Slechts noode, wij verklaren het opnieuw, gingen wij tot een persoonlijken aanval over.

Maar tot dusverre hebben wij nog niets gepubliceerd, dan wat hier reeds algemeen bekend was, en zoo als het algemeen bekend was. Wij steunden in ons vorig schrijven, gelijk ook nu wederom, op de zoo goed als algemeene opinie van Curaçao.

Ten slotte verklaren wij tot tweemaal toe een protest van Mr. PINEDO te hebben ontvangen, maar zoo gesteld, dat wij het onmogelijk op konden nemen. Het staat hem natuurlijk vrij dit in andere bladen te publiceeren. Zoo noodig, zullen wij hem dan van antwoord dienen.

Daarna ontvingen wij wederom het volgende schrijven:

Curaçao, den 9den Februari 1906

Aan den Zeereerwaarden Heer
R. J. C. WAHLEN
Redacteur van het Weekblad
„Amigoe di Curaçao."
Alhier.

Zeereerwaarde Heer:—

Naar aanleiding van uw schrijven van heden, waarbij de verklaring, vervat in mijn brief van den 8sten dezer wordt gequalificeerd als „eene schijnbare ontkenning," deel ik U hierbij mede,

1°. dat ik beslist ontken de feitelijke Redacteur van *De Wekker* te zijn;

2°. dat ik geen der Redactie-Artikelen heb geschreven, waarin het Conflict tusschen onzen Gouverneur en den Kolonialen Raad wordt besproken.

Vertrouwende, dat deze verklaringen U Z. E. W. zullen voldoen, verblijf ik,

Uw dienaar,
(W. G.) G. PINEDO.

Wanneer Mr. PINEDO zelf erkent geen *Redacteur* te zijn, kan hij natuurlijk ook geen *Redactie*-artikelen schrijven. Deze zoogenaamde besliste (?) ontkenning is derhalve wederom slechts een schijnbare ontkenning.

Een ieder weet immers, dat dit blad gevuld wordt niet door redactie-artikelen van den zich noemenden Redacteur, den heer VINK, maar door anonieme bijdragen van geregelde inzenders, waaronder Mr. PINEDO. Deze geregelde inzenders vormen dus de *feitelijke* Redactie, gelijk wij in ons vorig nummer constateerden. Hun artikelen kunnen geen redactie-artikelen genoemd worden, wat wij ook niet deden, maar zijn toch de artikelen, waarop wij doelden.

Correspondentie.

Boven deze correspondentie willen wij eens een titel schrijven. 't Is om de aandacht er beter op te vestigen.

CONCESSIE of HUURCONTRACT?

I.

„Wilt gij een volk gelukkig zien in de maatschappij, besteedt dan uw krachten om iedere familie een eigen stuk grond met woning te bezorgen." Dit is een stelregel, dien wij volgaarne onderschrijven en wij zijn er ten hoogste mede ingenomen ook

Feuilleton.

Hans en Ida.

— Zijt ge spoedig klaar, Ida?
— Ja, waarom?
— Ik wilde je eens wat vragen.
— Dadelijk.

Zij zit op haar fiets en voert eenige kunstige toeren uit. Nu springt zij er af, staat voor hem, slank frisch en bekoorlijk in haar donkerblauwe japon, met roode wangen en lachende oogen.

Hij trekt haar naast zich op de bank.

— Ida, houdt ge van mij?

— Natuurlijk, wat een komieke vraag is dat nu!

— Je weet toch, dat we met elkaar zullen trouwen.

— Dat is waar ook; ik had het geheel vergeten. Maar zooals van zelf spreekt, komt daar toch niets van. Niet waar?

— Waarom niet?

— Kom, Hans, dat weet je toch even goed als ik. Wij beminnen elkaar in het geheel niet en een huwelijk op kommando is alleen goed genoeg voor onzelfstandige menschen en niet voor dezulken, die weten wat zij willen, zooals wij beiden.

— Zeidet ge daareven niet, dat gij van mij houdt?

— Ja, maar van iemand houden of trouwen is niet hetzelfde. Zie, wij kennen elkaar van kindsbeen af, hebben samen paardje gespeeld, samen knorren gekregen, om de lekkerste peren ruzie gehad. Gisteren hebben wij nog samen kersen geplukt. Waarom zouden we nu of hemelhoog juichen of zielsbedroefd zijn?

Hij teekent met zijn stok figuren in het zand en antwoordt niet.

— Zie eens, beste jongen, zegt zij overredend, die beroemde liefde — ik bedoel, dat vurig verlangen, dat zoete hopen en zoo meer, je begrijpt me wel — zou ik wel eens willen leeren kennen. Gij niet? En zouden we elkaar den pas afsnijden? Dat zou toch erg dom van ons zijn.

— En denkt ge, dat we samen dat genot niet zouden smaken?

— Wij? geen denken aan! Wij stemmen in niets overeen.

— Nu, daar zou ik wel buiten kunnen!

— En daar wij elkander niet beminnen, zullen......

— Zullen wij wachten, wij zijn beiden nog jong, besliste hij op zijn kalme manier, die hem ouder deed schijnen dan hij was.

— Ik geef toe, dat het op dit oogenblik niet gemakkelijk is te onderscheiden, wat in onze wederzijdsche genegenheid, gewoonte en kindervriendschap, wat liefde is.

Zij lacht.

— Wachten? Als dat de liefdeproef moet zijn, voor mijn part laten wij dan wachten tot...... nu laten wij zeggen, tot de planten, welke dat beeld van Flora in haar schoot draagt, beginnen te bloeien.

— Inderdaad wel wat veel verlangd. Ik kan dus heengaan met een blauwtje?

— Een blauwtje! Hoe kunt ge zoo praten, Hans! Wij zijn het toch volkomen eens! En nu groet de uwen in „Friedensfeld" van mij, en kom morgen bij tijds terug.

Zij keek hem met voldoening aan. Zoo was de zaak in de beste orde. Waarlijk hij was een knap mensch, geen ander kon met hem vergeleken worden. Maar zich zoo door hem te laten nemen, — ach neen, het allermooiste in dit zonnige, bloeiende leven moest toch heel anders zijn. Dat zeggen immers alle dichters, en die moeten het weten.

En Hans?

Neen, neen hij moest maar wachten tot de verdorde bloemen in den schoot der Flora weer begonnen te bloeien!

***

— Zeg eens Ida, is Hans eigenlijk een komeet?

— Waarom dan, Koosje.

Ja, onze juffrouw zegt, kometen zijn van die lichamen, die plotseling verschijnen en verdwijnen; meestal weet men niet, wanneer zij terugkomen. En Hans blijft nu ook weg, en niemand weet voor hoelang.

— Ik weet het ook niet, zei Ida verstrooid, de astronomische voorstellingen van haar zusje onbeantwoord latend, en keek, zooals zij reeds acht dagen gedaan had te vergeefs naar Friedensfeld, het naburige landgoed.

Waarom kwam Hans niet? Zij was gaarne naar Friedensfeld gereden, zooals zij vroeger zoo dikwijls gedaan had. Maar dat had haar vader, die sedert het mislukken der trouwplannen zeer uit zijn humeur was, haar verboden.

Kwam hij toch maar!

Weder ging er een week voorbij en nog een, doch Hans kwam niet. Ida werd hoe langer hoe ernstiger en stiller: overal miste zij den vriend. Zelfs het wielrijden verschafte haar geen genoegen meer, daar hij haar niet begeleidde.

Niet lang daarna brak een hevig onweder los. Op het naburige landgoed, waar Hans, niettegenstaande zijn jeugd met overleg en bekwaamheid de plaats van zijn zieken vader innam, was de bliksem geslagen in een arbeiderswoning. Menschen, die er van daan kwamen, vertelden

het gouvernement uit hetzelfde principe te zien handelen.

Weinig gouvernements-beschikkingen hebben ons volk meer voordeel gegeven en geven het zulks nog voortdurend, dan de beschikking, waardoor het volk gelegenheid gegeven wordt om tegen weinig geld gronden te verkrijgen, om er een huis met magazijnen te bouwen en te trachten door voortbrengselen van den grond in hun dagelijksch onderhoud te voorzien.

De reden, dat hier op Aruba het echt familieleven zich zoo flink ontwikkelt, is voorzeker grootendeels ook hieraan toe te schrijven, dat bijna alle familiën zoo een stuk grond, waarop zij een huis hebben gebouwd, bezitten, dat haar of rechtstreeks door het gouvernement gegeven is, hetzij door een eenvoudig permit of door een overdracht der gronden in concessie, of wel door een huurcontract, of hetgeen zij van anderen als zoodanig hebben gekocht.

Over de kleine stukken grond voor tien vierkante el lengte en breedte als permit gegeven, schrijven wij niet. Die kleine stukken gronds hebben een heele historie, doch laten wij dat rusten, wijl de gronden, in concessie of huur gegeven, meer van actueele beteekenis zijn.

Het afgeven van gouvernementsgronden in concessie geschiedde vroeger zonder andere voorwaarden dan dat de houder van dusdanige concessie jaarlijks f 2,00 per bunder moest betalen. Later werd die prijs verminderd en gebracht op f 1,25 per hectare.

Er waren alzoo aan het aanvaarden dier concessie-gronden geen bezwaarlijke voorwaarden verbonden. Men kan die gronden *in zekeren zin* als eigendom beschouwen. Zij hadden daarom en hebben ook thans nog groote waarde, wijl zij aan derde kunnen verkocht worden. Juist dit, gelooven wij, is een der redenen, dat het gouvernement het geven van gronden op deze wijze, heeft ingetrokken. Men was bang, dat door het verkoopen der gronden het doel zou gemist worden, wat het gouvernement beoogde met het afstaan der gronden: „Ieder familie zooveel mogelijk een eigen huis en eigen grond." Men zoude immers door het verkoopen dier gronden aan anderen, de gronden der kleine eigenaars nu weer overdragen aan groote landbouwers, die zoodoende eigenaar van honderden bunders konden worden. Om dit tegen te gaan, gaf het gouvernement geen gronden meer af in concessie, maar alleen in huur. Er waren, gelijk wij meenen, nog andere redenen, maar deze ééne zal wel den doorslag gegeven hebben. In het beginne waren de huurcontractanten niet zoo als zij thans zijn. Toen vond men nog een middel de huurgronden wettelijk aan anderen te kunnen overdoen, doch zooals thans de contracten luiden, is er geen mogelijkheid meer voor, maar nu is de groote kwestie deze: Is het onmogelijk maken van het verkoopen der gronden aan een derde door huurcontracten geen grooter kwaad dan hetgeen men er mede zoekt te beletten? Om hier een antwoord op te geven, moeten wij de voornaamste artikelen van het contract eens nazien. Beginnen wij met artikel 3 en 4.

Art. 3.

De huurder zal op de eerste aanmaning van den gezaghebber of van dengeen, die hem zal opvolgen of vervangen binnen den door dezen te bepalen tijd den gehuurden grond verlaten; zullende de huurder, bij niet voldoening aan die aanmaning, tot de ontruiming kunnen worden genoodzaakt.

Art. 4.

Bij het ontruimen van den gehuurden grond kan de huurder afbreken en wegnemen alle door hem gestelde gebouwen, onder verplichting nochtans de schade te vergoeden door het afbraken en wegnemen veroorzaakt.—

Deze artikelen moeten natuurlijk in verband worden gebracht met art. 13, want het kan onmogelijk het idee van den steller van het contract geweest zijn, dat de gezaghebber zonder wettelijke redenen den huurder kon noodzaken de gronden te ontruimen. Laten wij het alzoo slechts beschouwen in verband met:

Art. 13.

Deze overeenkomst vervalt, wanneer aan de voorschriften daarvan de hand niet wordt gehouden en geschiedt alsdan onverwijld de aanzegging tot ontruiming als in Art. 3 bedoeld,—

Welke die voorschriften zijn, vinden wij in de hier volgende artikelen 8. 9. 11. 12.

Art. 8.

Geen ander hout mag op den gehuurden grond worden gekapt of ingezameld dan snoeisel; de stam of stammen moeten in behoorlijken wasdom worden gelaten.

De huurder moet den grond door hem gehuurd, bij het eerste daarvoor geschikt seizoen beplanten, en zulks overeenkomstig de eischen van den landbouw.

De gehuurde grond moet binnen den tijd van 5 jaren geheel onder cultuur zijn gebracht, zooveel mogelijk in dier voege, dat telken jare minstens het vijfde gedeelte van het terrein in cultuur genomen zij— onder cultuur wordt ook de aanplant van productie-boomen begrepen, als in het 2de lid van art. 7 bedoeld.

Art. 11.

Binnen een jaar na het aangaan dezer overeenkomst moet de gehuurde grond door de huurders behoorlijk omheind zijn.

Art. 12.

Op den gehuurden grond mogen geen sterke dranken verkocht, noch het tamboerdansen toegelaten worden.

Al deze artikelen, op art. 11 na, zijn in zich zelve prijzenswaardig te noemen, maar dat met niet nakoming dier voorschriften onmiddellijk de gezaghebber kan komen, of liever gezegd (volgens art. 13) moet komen met aanzegging tot ontruiming, vinden wij wel wat kras. Zoo zonder waarschuwing, bij een eerste overtreding, misschien geheel buiten schuld van der huurder, heeft de gezaghebber het recht, zonder advies in te winnen bij wien ook, het recht, onverwijld de overeenkomst van het huurcontract op te zeggen en tot ontruiming te bevelen zonder schadevergoeding. Dat het gouvernement zijn voorschriften geeft aan een huurder zijner gronden is goed en sommige voorschriften zijn noodzakelijk, doch én het gevelde vonnis én de straf zijn niet, naar onze bescheiden meening, volgens gezond recht. Wij zagen liever den huurder bij *schuldige* nalatigheid in die voorschriften der overeenkomst door de rechtbank tot boete of andere straffen veroordeeld en na een zekere aantal vonnissen, het recht ontnomen, na afloop van de overeenkomst, het huurcontract te vernieuwen. Hiertoe heeft het Gouvernement van zelve het recht, volgens art. 14, waardoor iemand bij het eindigen van de huurovereenkomst op advies van den gezaghebber en na daartoe ingediende aanvrage, de voorkeur wordt vergund het terrein opnieuw tegen (denzelfden huurprijs) in te huren. Zoo een huurcontract geldt voor twintig jaar. Heeft nu iemand b. v. in dien tijd de voorschriften in het aangegaan contract niet goed onderhouden, dan kan hij geen tweede contract aangaan, want dan zal het advies van den gezaghebber tegen het vernieuwen van zulk contract wezen.

Doch zelfs dit kan ons niet bevredigen. Om ons gevoelen rondborstig te schrijven, moeten wij verklaren, dat wij liever de huurcontracten zagen verdwijnen om wederom plaats te maken voor het afgeven van gronden in concessie.

L.

(*Wordt vervolgd.*)

Ingezonden Stukken.

Curaçao 8 Februari '06.

Mijnheer de Redacteur,

Vergun mij, met een enkel woord te antwoorden op het stukje in den „Amigoe" van 3 Febr. l. l., onderteekend door den Heer van Lier.

Niet, dat ik daarmee antwoorden wil op den vraag, daarin gedaan: „Hoe verantwoordt zich de Heer Michelsen?", want ik vertrouw, dat de Heer v. Lier toch zeker wel zoo verstandig is, om te begrijpen, dat *als* er van verantwoording sprake was, ik dat niet in de courant zou doen en zeker in 't allerminst tegenover den Heer van Lier.

Ik meen echter tegenover het publiek, dat zijn stuk gelezen heeft, verplicht te zijn, op enkele punten daaruit in te gaan.

„De Heer Michelsen heeft aan de Schoolcommissie geschreven, dat bijna de helft der leerlingen lijdende was aan mazelen" en verder „deze mededeeling is beslist onjuist." Neen, Mijnheer Is. v. Lier, van *uw* kant zou men zulk eene mededeeling *onjuist* kunnen noemen; van mij, als hoofd der School, is ze een *leugen.* Toen ik het las, twijfelde ik een oogenblik, of ik misschien de onvergeefelijke flater begaan had, in een officieel stuk zulk een leugen te zetten, want ik mocht niet aannemen, dat de Heer v. Lier zulk eene beschuldiging zou neerzetten, zonder nauwkeurige inlichtingen. Ik heb daarom mijn brief aan de Schoolcomm. weer opgevraagd en kopie er van gekregen v. d. Heer Secretaris. Ik lees daarin „de mazelenepidemie breidt zich uit; op mijne school zijn meer dan 40 leerlingen met die ziekte thuis" enz. (40 nu. is ongeveer ½ en niet „bijna de helft van het aantal leerlingen.") Ik geef dus den critikus in beleefde overweging, zich voortaan nauwkeuriger op de hoogte te stellen, alvorens openlijk zulke beschuldigingen uit te spreken.

Verder schrijft de Heer v. Lier: „zonder den Geneeskundigen Raad te raadplegen." Hij weet echter evengoed als ik (daar hij die inlichtingen gekregen heeft van het Hoofd der W. School,) dat men den stadsgeneesheer om advies heeft gevraagd. Waarom dat dan verzwegen?

Ten derde: „Met de meisjes werd

---

dat Hans rustig en flink te midden der radelooze dorpelingen het reddingswerk leidde.

Een ander meende gezien te hebben, dat eene brandende balk neergestort was juist op de plek, waar de jonge mijnheer stond.

Nog nooit in haar leven had Ida zulke angstige uren doorgebracht, tot eindelijk het bericht kwam, dat de brand gebluscht en mijnheer Hans ongedeerd was.

Den volgenden dag kon zij het niet langer uithouden! Zij sprong op haar rijwiel en reed trots het verbod haars vaders, naar hem toe.

Maar toen zij het welbekende heerenhuis door de boomen van het perk zag schemeren, overviel haar een vreemd gevoel, van schaamte, dat haar het bloed naar de wangen joeg. Zij sloeg een zijpad in, in de hoop hem tegen te komen. Den derden dag ontmoette zij hem. Hij zat te paard en groette haar zonder stil te houden, vriendelijk, vluchtig, maar uit de hoogte.

Van dat oogenblik af kreeg het rijwiel voor onbepaalden tijd verlof en kon het zich overgeven aan stille overpeinzingen.

Na eenige weken kwam het bericht, dat Hans op reis zou gaan voor een half of een heel jaar; men wist het nog niet precies.

Ida schrikte. Nu moest hij toch komen om afscheid te nemen; dat was haar eenige troost. Hij kwam dan ook, maar juist toevallig, toen zij afwezig was. Men bracht haar zijn afscheidsgroet bij haar thuiskomst. Zij ging naar den zolder en wierp zich op den grond tusschen allerlei rommel neer en weende hartstochtelijk.

Op den avond van denzelfden dag ging Ida naar buiten in den stillen tuin, waar het maanlicht met rustige pracht de late zomerbloemen bestraalde en de avondwind haar als een zachte liefkozing over het haar streek. Uit een geopend raam kwamen de tonen van een lied, dat de onderwijzeres daarbinnen met zachte stem bij de piano zong.

Nog dieper voelde zij haar hartewee. Hij zou weggaan en vele schoone en beminnelijke vrouwen ontmoeten en één daarvan, zou hij zeker medebrengen als de toekomstige meesteres van *Friedensfeld.*

Zij echter zou ver van hem blijven en geen aandeel meer hebben in zijn lot. Dwaas, onbegrijpelijke dwaas, die zij geweest was!

Zij dacht niet meer aan dichters en aan liefdeliederen. De vreemde tonen verstomden bij het luide kloppen van haar eigen hart.

Als zij hem nog maar eens mocht zien en hem zeggen kon: Ga niet weg van mij in toorn, ik wist zelve niet, hoe lief gij mij zijt. Maar morgen vertrok hij en als hij terugkwam, zou datgene wat nog aan liefde voor haar in hem leefde, reeds lang gestorven en begraven zijn.

Om haar heen verhieven zich uit de tuinbedden de bloemen en keken haar in het maanlicht vragend aan. Uit het met licht overgoten boschje keek grauw en spookachtig het half verweerde steenen beeld van Flora.

Haar overmoedig woord kwam haar weder in de gedachte. Laat ons wachten tot de planten in den schoot dier steenen Flora beginnen te bloeien.

En plotseling doordrong haar eene gedachte. Daar aan het parkhek de Flora, en hier de bloemen — een enkel teeken, een laatste kon zij hem geven, — beminde hij haar, dan zou hij het begrijpen, en haar wellicht niet opgeven en vergeten: beminde hij haar niet, dan zouden haar woorden hem reeds lang ontgaan zijn en zijn oogen zouden onverschillig langs het steenen beeld heenglijden. Weinige minuten later sloop zij met saamgehouden schort schuw en voorzichtig als naar een „rendezvous," naar het Florabeeld. Nu schreed zij om het laatste geboomte heen, en — Hans!... ...Met een schreeuw trok zij zich terug. Daar stond hij en trok juist zijn hand weg, waarmede hij een ruiker prachtige rozen in het verweerden kleed der steenen godin gelegd had. Een oogenblik was het stil tusschen hen. Toen zeide zij zacht verwijtend:

— Waarom bleeft ge zoo lang weg?

— Omdat ik voor mij zelf klaarheid wilde hebben, of gij gelijk had bij ons laatste gesprek, antwoordde hij. Neen, gij hadt ongelijk, geheel ongelijk, ten minste wat mij betreft. Ik bemin je toch en laat de hoop niet varen je eens te bezitten. Daarom legde ik tot afscheidsgroet die rozen daarin — nu bloeien zij, de bloemen van uw Flora.

— Hans! riep zij, en het klonk als een juichkreet. De slippen van de schort ontglijden haar bevende handen, een bloemenregen viel op het gras voor zijne voeten neder.

— Ach Hans, ik...... wilde juist hetzelfde doen!

In het witte licht, dat door het loof viel, scheen de steenen godin het paar vriendelijk toe te lachen. Dat was aardig van haar, want in het algemeen ontvangen dames niet gaarne bloemen, die voor een ander bestemd zijn. Daarom mocht zij er nu ook getuige van wezen, hoe deze twee jonge gelukkige menschen elkaar plechtig eeuwige trouw en liefde zwoeren.

„V. Ct."

nog minder omslag gemaakt. Men liet *haar* eenvoudig op school komen." Dit maakt den indruk, alsof de ruim 80 leerlingen der Meisjesschool een vergeefschen tocht maakten. Zoover ik heb gehoord, waren het er zeven of acht uit 4 huisgezinnen; de anderen waren gewaarschuwd.

Wel gaat mij dit laatste punt niet persoonlijk aan, maar ik releveer het, om aan te toonen, hoe oppervlakkig het geheele stuk in elkander gezet is.

Op de verschillende vragen kan ik natuurlijk zwijgen, daar het, zooals reeds gezegd, absoluut niet mijne bedoeling is, mij te verantwoorden over het doen van mijn voorstel. Op één vraag echter, die hoewel wat onbescheiden, toch bewijzen geeft van hartelijke belangstelling, wil ik antwoorden: „Waarom heeft de Heer M. zijne particuliere inrichting van onderwijs niet gesloten?" Genoemde „inrichting", (in de wandeling meer bekend onder den naam van Cursus) is met 1 December 1905 gesloten en nog niet heropend.

In de hoop, den Heer v. Lier op dit punt te hebben gerustgesteld, teeken ik mij, met dankzegging voor de verleende plaatsruimte,

Uw dienstw.

H. MICHELSEN,

waarn. hoofd der Hendrikschool.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Dinsdag ll. vierde op Habay de Weleerw. Sr. MARIE ALOYSIA (CARMELIE DERAVIN) het zilveren jubilé harer Professsie. De Weleerw. Jubilaresse is een uitstekende meesteresse, in de muziek en als zoodanig op Curaçao goed bekend. Zij werd den 16den Juli 1857 op St. Bartholomy geboren, kwam in 1878 naar Curaçao om den 2den Februari in de kapel van Habay den kloostersluier te ontvangen, waarna ze den 6den Februari 1881 hare plechtige Beloften aflegde. Soeur ALOYSIA zal wel een der weinigen blijven, die van St. Bartolomy in Congregatie van Roosendaal trad. Moge Zij nog vele jaren vruchtbaar in ons midden arbeiden.

Havennieuws.

Naar men verneemt vertrekken, Fransche kruisers *Desaix* en *Troude* op Maandag a.s. naar Jamaica ter voortzetting van hun reisplan, dat in zoover is gewijzigd, dat het eskader niet naar Carthagena (Columbia) vertrekt, zooals oorspronkelijk het voornemen daartoe was.

De andere Fransche kruiser *Jurien de la Gravière* is reeds den 7den dezer naar Martinique vertrokken om victualiën en mails voor het eskader bestemd, af te halen, waarna hij zich bij de twee andere bodems te Jamaica zal voegen.

Kol. Raad.

In dank ontvangen:

a. Ontwerp-Verordening, houdende bepalingen omtrent vestiging binnen de kolonie Curaçao, in den zin van het Reglement op het Beleid der Regeering.

Uit het feit, dat een groot aantal personen, die o. a. hier geboren zijn en jarenlang gewoond hebben, er niet als gevestigd kunnen worden beschouwd in den zin van het reglement op het beleid der Regeering, omdat zij zich niet hebben laten inschrijven, blijkt hoe noodzakelijk het is deze bepalingen door andere te vervangen (M. v. T.)

Art. 1

dezer nieuwe verordening bepaalt, dat voortaan

„Gevestigd in de kolonie zijn:

1° Nederlanders, die hun woonplaats in de kolonie hebben, en haar gedurende de voorafgaande achttien maanden daar of in Nederland of in de andere koloniën of bezittingen van het Rijk gehad hebben.

2°. Personen, die binnen de kolonie een betrekking aanvaarden, hun door het Bestuur der kolonie of door de Regeering in Nederland opgedragen.

3° Vreemdelingen, die drie jaren achtereen in de kolonie hun woonplaats gehad hebben, nadat zij van hun voornemen tot vestiging eene verklaring hebben afgelegd (op het Parket van den Procureur-Generaal op Curaçao en ten bureele der Gezaghebbers op de overige eilanden.)

b. Ontwerp-Verordering ter uitvoering van art. 7 lid 2 van het Reglement op het Beleid der Regeering in de kolonie Curaçao.

Art. 1

dezer verordering zegt.

Tot openbare bedieningen in de kolonie, niet door den Koning op te dragen, zijn benoembaar Nederlanders en zij, die in de kolonie zijn gevestigd, volgens de verordering, houdende bepalingen omtrent vestiging binnen de kolonie Curaçao, in den zin van het Reglement op het Beleid der Regeering

In geval van opdracht, eener tijdelijke waarneming dier bedieningen is Nederlanderschap of vestiging in den genoemden zin geen vereischte.

Onbegrijpelijk

Wij hebben altijd gemeend, dat men eerst op moet treden als lid van den Kolonialen Raad om later ook weder af te kunnen treden. Nu lezen wij echter in de advertentie, voorkomende op het laatste blad van dit nummer, dat er a. s. Dinsdag verkiezing wezen zal van candidaten ter vervulling der te ontstane vacatures wegens de periodieke aftreding in Mei a. s. van de heeren M. C. FAUEL, J. SUTHERLAND, etc. Deze twee heeren zijn tot dusverre nog niet opgetreden als leden; hoe kunnen zij nu af treden ?

Zij waren niet verkies- noch benoembaar. Toch heeft men H. M. de Koningin deze twee heeren laten benoemen. Tot dusverre hebben zij echter nog geen eed afgelegd, noch zitting genomen. Zij kunnen derhalve ook onmogelijk aftreden als leden.

Nog een ander bezwaar hebben wij tegen deze aangekondigde verkiezing.

Het is algemeen bekend, dat de twee nieuwe ontwerpen werden ingediend naar aanleiding der overgroote moeilijkheden, waarmede de Leden van den Kol. Raad te kampen hadden om geschikte candidaten te vinden, die hier „gevestigd" waren.

Het nieuwe ontwerp, dat deze moeilijkheden voor een groot gedeelte weg zal ruimen, moet in dezelfde vergadering van Dinsdag a. s. worden behandeld. Gesteld zelfs, dat de Leden het niet noodig oordeelen, over het nut, de opvatting en redactie van het nieuw Ontwerp te discutieeren en onmiddellijk het Ontwerp aannemen, dan treedt het toch niet eerder in werking, dan wanneer de nieuwe Verordening in het Publicatie-blad is geplaatst, zooals art. 6 der Verordening zegt. Hetzelfde gebrek aan een voldoend aantal geschikte candidaten zal zich Dinsdagavond dus wederom voordoen, terwijl de mogelijkheid niet meer zal bestaan, wanneer men bijv. nog een week wacht met deze keuze.

Zou er geen moeilijkheid bestaan, de aangekondigde verkiezing uit te stellen tot na de afkondiging der eventueel aangenomen nieuwe Ontwerpen?

Mazelen.

Namens den Gouverneur, op advies van den Geneeskundigen Raad heeft de School-commissie aan het Bestuur der R. K. Bijzondere Scholen een verzoek gericht om (met het oog op de vele gevallen van mazelen, die in de buitendistricten voorkomen) alle scholen in die districten voor één maand te sluiten; aan welk verzoek onmiddellijk werd voldaan.

Regenval.

Gedurende de maand Januari.

		mM.
Plantage	Knip	25
„	Savonet	30,5
„	Klein Sta. Martha	27,4
„	Daniel	21,3
„	Veeris	70,2
„	Noordkant	32
„	Gr. St. Joris	16,8
„	Fuik	21,9
Quarantaine Beekenburg		27,3
Fort Amsterdam		23,8

Er zijn nu reeds plantages met droge putten, wat moet dat van 't jaar worden, als er niet spoedig verandering komt.

Nieuwe Consul.

Door den President van Venezuela is de Heer MAURICIO NAMIAS DE CRASTO tot Consul dier republiek alhier benoemd.

Ziekte en sterfte.

Gedurende de maand Januari zijn gestorven:

In het stadsdistrict		65
2de	„	37
3de	„	48
4de	„	9
5de	„	5

Daaruit zou men op kunnen maken, dat minstens een week geleden, de bevolking van het 4de en 5de district nog vrij gezond was. Uit het verzoek der Schoolcommissie mag men echter afleiden, dat ook daar de ziekte is ingetreden, of dat er groot gevaar bestaat, dat dit spoedig zal geschieden.

In de stad blijft het treurig. Woensdagmiddag werd er er alleen op het R. K. Kerkhof St. Auna 5 lijken begraven.

Van 1—7 Februari stierven 14 pessonen in het Stadsdistrict.

Meer dan 40 matrozen der *Troude* liggen in het militaire hospitaal.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Franc P. Adams, c|o American Consul (4), Francisco Alarcon, Manuel St. Da Costa Gomez (Rio Canario), Carolina V. de Pool, Estela de Windt (Rio Canario), Epifanio Duran, Hemberto Galmé, Jose Gil p. e. Aurelio Palacios, J. L. Henriquez, J. Jakobsen (Schiff Orient), Mahrtin Kehse (Schiff Orient), A. Lidhum (Schiff Orient), J. Lopsin (Schiff Orient), Pedro Vederik Martin, R. Pietersz, J. Reinfeldt Schooner Orient 2, Hortensia Sanderson (3), Paul Ubelamen, Robert Upmal (Schiff Orient), Secundio Wolter en Heneroso Wolter (aanget.).

Niet voor bestelling of verzendig vatbaar een briefkaart zonder adres.

Muziek.

Er is besloten, dat voortaan onze militaire kapel steeds des avonds van 7½ — 9 uren muziek zal geven, waar dit concert ook moge gehouden worden.

Buitenland.

MAROKKO.

De conferentie te Algeciras levert stof tot velerlei uitvoerige beschouwingen. Vooral omtrent de positie, die de betrokken regeeringen zullen innemen. Zoo hoopt men volgens de „Times" in regeeringskringen en nog meer in officieele kringen te Madrid, dat de Spaansche regeering en hare vertegenwoordigers op de conferentie te Algeciras zullen trachten iedere belofte te vermijden, door welke Spanje tot de hooge uitgaven zou worden genoodzaakt of aan een der vastelandsmogendheden te vast verbonden zou worden.

Men is er ten volle van overtuigd, dat Spanje niet lang een overwegende of zelfs maar belangrijke rol in Marokko zou kunnen spelen. Daarom wenscht men, dat de conferentie het politieke en territoriale *status quo* in dit rijk zal handhaven en bovendien een oprechte politiek van de open deur voor handel en de kapitalen van de geheele wereld, in dien zin, dat aan niemand veroorloofd zal worden zich te verzekeren van het uitvoeren van publieke werken, bezit te nemen van Marokkaansche havens of af te dwingen een andere concessie, waardoor de een of andere mogendheid vasten voet in Marokko zou verkrijgen.

Noch de regeering, noch het volk van Spanje, zouden zich genoodzaakt willen zien partij te kiezen in een geschil tusschen Frankrijk en Duitschland en men zou zelfs den tegenwoordigen toestand liever behouden zien dan toe te geven aan de Duitsche eischen, die gesteund worden door bedreiging met een oorlog.

Het is echter voor niemand een geheim, dat zoo Spanje voor de keuze zou staan, het zeker niet de partij van Duitschland zou kiezen, maar wel die van Engeland.

Wat het standpunt van Italië betreft, wordt uit Rome aan de *Neue Freie Presse* bericht, dat het op de conferentie het standpunt zal innemen, dat alleen de bij de Fransch-Duitsche onderhandelingen aangeroerde vraagstukken, als: invoerrechten, hervorming van de politie, bankwezen, havenwerken en grensafbakening tusschen Algerië en Marokko, ter sprake moeten komen.

De Fransche regeering zelf moet den toestand ter conferentie als zonder gevaar beschouwen. Als eenige moeielijkheid beschouwt zij de hervorming der politie in Marokko. Zooals bekend is, eischt Frankrijk deze functie uitsluitend voor zich, terwijl Duitschland weigert een dergelijk recht aan Frankrijk te verleenen, aangezien daardoor elke waarborg voor de „open deur" zou verdwijnen; eerder nog zou tijdelijk de beperkte doorvoering van internationaal vast te stellen politiehervormingen in de verschillende districten aan de onderscheidene mogendheden opgedragen kunnen worden. Dit Duitsche verdeelingsvoorstel verwerpt Frankrijk geheel en al, maar ook Noord-Amerika eischt een met alle waarborgen omkleede, feitelijke en niet slechts nominale open deur-politiek, en zoo komt het, dat als bemiddelingsvoorstel er sprake van is, dat tot het tijdstip, waarop ordelijke toestanden in Marokko geschapen zijn, het politietoezicht aan een der niet onmiddellijk belanghebbende onzijdige mogendheden toevertrouwd zal worden. Voor dezen middenweg zouden Noord-Amerika en Rusland zoo goed als zeker, en Engeland waarschijnlijk te winnen zijn.

Zeer uitvoerige beschouwingen worden ook gewijd aan het Duitsche Witboek. Merkwaardig ten opzichte van de stemming in Engeland jegens Duitschland is wat sommige bladen in eerstgenoemd land schrijven. De „Times" verklaart, dat het slechts weinig zakelijks geeft. „Wanneer het Witboek zelf geene mededeelingen bevat, die nog niet wereldkundig zijn gemaakt, dan moest men zich afvragen, wat de Duitsche regeering heeft bewogen te antwoorden op het Fransche Geelboek. Men kan zich onmogelijk iets zwakkers denken, dan wat we thans onder de oogen krijgen en dat ten overvloede niet eens een werkelijk antwoord is. De enkele documenten, die licht behooren te werpen op sommige opvattingen der Duitsche politiek, kunnen slechts een glimlach afdwingen. Duitschland beschuldigt Frankrijk in Marokko te zijn opgetreden als lasthebber van Europa. Maar sommige zinsneden uit het diplomatieke communiqué van prins Bülow bewijzen duidelijk' dat op het oogenblik, dat Duitschland tegen Frankrijks willekeurige handelwijze opkwam, het zelf handelde alsof het door de mogendheden tot woordvoerder gekozen was."

Verder zegt het blad nog:

„De houding, die Engeland moet aannemen, betreffende het algemeen program, dat aan de conferentie zal worden voorgelegd, is aan geen twijfel onderhevig.

Deze houding zal, zooals de minister van buitenlandsche zaken heeft gezegd, de beloften gestand doen, welke diens ambtsvoorganger aan sommige mogendheden, onder welke onze buurvrouw aan de overzijde van het Kanaal, heeft gedaan.

Dat is de politiek, waarop de minister doelde, toen hij verklaarde, dat Engeland bereid is vriendschappelijke betrekkingen met Duitschland te onderhouden, onder stilzwijgende voorwaarde echter, dat uit hetgeen wij met Duitschland overeenkomen, niets kan voortvloeien, dat de tegenwoordige goede betrekkingen tusschen Engeland en Frankrijk zou kunnen verstoren.

Dat is de politiek van de Engelsche natie zonder onderscheid van partij en er is geen sprake van, dat deze politiek ook maar in het geringste is gewijzigd door de verandering in de regeering."

De „Standard" zegt:

„Het kost ons moeite te gelooven, dat de pas gepubliceerde documenten de houding van keizer Wilhelm in een logischer of beter licht stellen. Het was de plicht van Delcassé om den Maghzen te doen gevoelen, dat 't in het belang van elken beschaafden staat was, die in betrekking stond tot de Marokkaansche regeering, een einde te maken aan het reeds zoo langen tijd geduurd hebbende slechte bestuur en dat Frankrijk door de omstandigheden was aangewezen om de hervormingsmaatregelen aan te geven en te waken over hunne uitvoering.

Wij zijn overtuigd, dat geen enkele regeering, behalve de Duitsche, zou opkomen tegen deze onomstootelijke waarheid.

Advertentien.

WAARSCHUWING.

Ter voorkoming van strafvervolging wordt hierbij in herinnering gebracht, dat een ieder het nummer van het huis, dat hij in het stadsdistrict alhier bewoont, op een zichtbare plaats aan dat huis moet aanbrengen.

Curaçao, den 23n. Januari 1906.

De Procureur-generaal,
NUIJENS.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.